

NOVINE

Pobožen, držbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto :

Doma v Ameriko	3 K.
za naročnike Marijincga lista, če se jih več na eden naslov pošila, doma	6 K.
v Ameriko vsakom na njegov naslov	2 K.
Cena ednoga falata je doma za naročnike Marijincga lista 4 filere, za nenaročnike 6 filercov.	5 K.

Dobijo se

Novine, Marijin list i Kalendar Šrca Jezušovoga pri

KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerenovecih,

Cseröld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomu moro pošilati.

Cena Novin z Marijinim listom i Kalendarom Šrca Jezušovoga vključno je na leto :

doma, če za več naročnikov na eden naslov se pošilajo	4 K.
če samo za ednoga	5 K.
v Ameriko vsakom naročnik na njegov lasten naslov	8 K.

„Povrno se je hválodávajoči.“

— Luk. XVII. —

Ne húše i bole grde grehote skoro na sveti, kak je nezahávnost. Pa je preveč razširjena. Stokrát včiní što z kem kaj dobroga pa dobi za odgovor eden „Bog pláti“, liki kda on tudi žeje od onih kaj, šterim je dobro včino, te so tak, kak či bi glühi grátni, nemrejo se genoti na povrnenje dobroga dela, pláčo celo na Bogá nihájo.

Vu žitki sv. Elizabethe čtemo, ka kda je bila od vseh zavrnjena, jo je edna takša ženska súnola z mosta v blato, šteroj je prle vsaki dén álmoštvo delila.

Jezuš nas denéšnji dén tudi opomina na grdbo nezahávnosti, kda kakti z čüdivanjom píta, „kde je tih devét“?

Ka je tomi zrok, ka so lüdjé tak nezahávní? To návadno, ka v nevoli stojéči človek lücko pomoč za dužnost računa, kda pa na njega réd pride, ka bi nazájpomoge, te jezero zrokov najde za izgovore. Pa dužnost na njegov teher tudi dužnost ostáne, jeli!

Kama lepsi je zgléd treh mladénkov stároga zákona, šter je Bog občuval vu ognjenoj péci pa so včasi tam na mesti začnoli pred vsemi lüdmí spevati hválodávno pesem Bogi rekoči: „Hválite vsa stvorjenja Gospodnova Gospoda, dičite i zvišávajte njega na vekomaj.“ Pa so vu svojem pobožnom živlenji pokázali, kak so vsikdár zahávní svojemi Bogi.

To hválo čtemo z vúst stároga Simeona, ki tudi vesélo spevle: Hváleni naj bo Gospod Bog Izraela.“

To hválo spevle bl. D. Marija vu svojoj navdejhenoj pesmi zvánoj „Magnifikat“, pa to hválo moremo spevati mí vši, ki smo vu ednoga celoga leta boji rešeni neprijátelskoga orozjá-

ino mirno stanujemo pri svojih ogjiščaj.

Vej smo dali hválo vši že vu hiži božoj tudi. Ešče več smo včinoli: Na znaménje naše zahávnosti smo dáre pobirali za delanezmožne vojáke, Bogá molimo za njé vsaki dén, darujemo, ka smo mogoči, pobognjencom, pa smo pripravlji ešče duže daruvati na té náčin, naj nam samo duže tak ide, kak dozdaj.

Ali nikaj je, ka se ešče ne káže z cela med nami, to je pa zahávnost Bogi za to, ka naše vojáke pomáha, ka naša vojska na vse stráni tak lepo naprejide. Znám pa vidim vsaki dén znaménja radosti med lüstvom, ali vnogi je, kí se tak drží, kak či bi to nikaj posebnoga nej bilo. Pa je. Velka boža pomoč je to, ka mí znašimi zavéznikami proti tak ogromnoj moči vnogi neprijátelov vsaki dén naprejidemo.

Nišče se naj ne meša, ne naša moč, nego boža pomoč je to, štera nam zmágo dá, záto kda čujemo od nove zmáge, se nam naj znova segreje srce ár z toga zvedimo, ka nam Bog izda pomága, ki presveti pámeti vojvodovino batrivnost dá srcam vojákov, oči se nam naj zosvetijo, lice nam naj erdéče postáne od radosti, ár kem bole zmágamo, tem bliže je tisti čas, kda de neprijáteo prisiljeni prosiť mír, šteroga si vsakojački želemo, ali šteri, či šé stálen biti, more pred sebov zmágo za vráta meti.

Radi dajmo hválo Bogi za njegove dobrote, ár kí neve biti zahálen, je novoga dára ne vreden. Záto dajmo hválo Bogi neprestanoma, ka te naše prošnje tudi hitrej poslúhne pa nas zmožnov rokov pomore do veselog konca.

Bojna.

Tak daleč smo prišli, ka zdaj po ednoletnom boji je teško od boja pisati. Či to pišemo, ka smo se zdaj malo odmeknoli, te že čákajo, gda mo mogli bežati. Či to, ka stojimo, te po sili šéjó nazaj bežati. Nájveč pa te znájo modrúvati či to pišemo, ka naprej idemo. To šé nájmenje, šteri samo to trdi, ka mo denok meli gde nazáj bežati, vnogi se pa tak zná čedniti, ka nazádnje vši okoli njega verjejo, ka rus z dobre vole beži, pa kamo stem bole biti, či rusa dale stiramo.

Ali naj njim bo, mi za takših modrijášov volo pravice nemremo zakriti, pravica je pa to, ka mi rusa dale tiramo, pa na ovi drugih bojiščaj se tudi junaško oponášamo. Po zmagoválnih bitkaj pri Varšavi pa Ivangorodi se ruski šeregi več nemrejo staviti. Ali glejmo li nájnoveša poročila z ráznih bojišč!

Na Rusko-Polskom. Ned Vistulov pa med Bugom so naši niže Lubartova, nemci pa više gor prédri sovrážno linijo. Vtom časi so nemci posvojili edno trdnjávo grada Novogorievsk. V dvema dnémoma so zgrabili 14.285 rusov, zaplenili 6 štukov, pa 69 mašinpükš.

Sereg Jožef Ferdinand je med Vistulov pa Vieprzom z večih postojánk vóstirao neprijátla, pa obseo mesto Lubartov. Vlovleno je tū 6000 moštva. Nemci so pa té čas izhodno obrežje Vistule vzeli rusi pri Varšavi, odket je neprijáteo sám strelao na zapuščeno mesto, Obseli so nemci šé dve menšivi trdnjávi pri Bugi: Zegrze pa Se-rock. Ztem je zdaj te Novogorievsk scela obkoljeni. Naskori po tom so nemci obseli močno trdnjávo pri vodi Narev, Lomzo. V sledečih dnevaj se-

regi Leopolda, bavarskoga vojvode so do pokrajin *Kalucyn* mesta prišli. Slednjo trdnjávo, *Brestlitovsk* so pa nemški letaonjek z bombamí obstrelavali.

Od toga mesta smo že zdaj ne da-leč, ár mesto *Lukov*, štero je rávno na pol poti med *Varšavov* pa *Brestlitovskom*. Obseli so *Lukov* vogrski še-regi, pa ob toj priliki so sovrázne od-delke prek vode *Bistrica* stirali. Juč je, ka rusi trdnjáve *Grodno*, *Kovno*, pa *Vilna* tudi prázni jo že. Nemci so obseli mesto *Siedlice*. Ztem so pá bliže prišli k *Brest-Litovski*, k zádnjoj véksoj trdnjávi. Pri *Novogeorgivski* so nemci posvojili edno potrdnjeno postojanko pa vlovili 1800 rusov.

Taljánsko. Taljánje dò pomlili na veke, gda so znami boj meli. Kem duže trpi boj tembole znájo nazáj bežati. Tak daleč so prišli že, ka navdúšeno znájo bežati. Ne Hugo so vdrli na Tirolsko, odket so je naši lepo nazájzavnoli. Taljánje so navdúšeno bežali pa vedno kričali „*Eviva Italia*“. Ne mislimo pa, ka taljánje vsigdár tak navdúšeno bežijo. Ne so tak šli gda smo je na *Doberdo* planini nazájpritisnoli. Tü so grozne zgübe meli, ár so je naši kanonerje kre kraja tudi strelali.

Na morji se tudi božno godi taljánom. Naše lade so znova obstrelevale morsko obrežje pa vnogo kvára včinole. Več taljánskih ladij se je potopilo. Mi smo samo edno ladio zgubili.

Na francuskem bojišči se novo gibanje začnolo. Angležje so pri *Hogeni* začnoli sposebnov soditostjov napádati nemce ali brez vsega uspeha. Okoli *Iperna* so vékše bojne bilé. Vékše zmáge so meli nemci v *Argonneiskih* brgaj. Tü so nekelko močno zagrajenih postojánk vzeli francusom, pa vlovili so jih tudi preci.

Törki se junaško branijo pri *Dardanellaj* v *Kaukázu* pa celo plodijo ruske šerege. Zavezniki zevsov močov napádajo pri Dardanellaj trdnjáva naj bi si pot odprli v *Carigrád*, ali dozdaj zobstom. Zgube so ogrumne, vnogo krvi je že steklo, pa vse to za *nikoj*!

Na morji se novo živlenje začnolo. Nemške lade so *Aland* otokaj v beg spravile rusko morsko moč, pri *Rigi* so pa tudi z uspehom strelale na sovrázne lade. Nájbole junaško se pa oponásajo nemške lade proti angležom. *Meteor* zvána nemška lada je med angležkimi celo do morskoga obrežja prišla. Tü je nime znadevala dol, pa potopila *The Ramsey* zváno angležko križarko. V prvom tjedni augusta so angležje 16 ladij zgubili. Celi

svet se čuduje nad junaškim oponášanjom nemških ladij, štere že angležko súho zemlo v nevarščino správajo. Na angležkom je velki stráh, ár nemci tudi z zrákoplovov lúčajo bombe na vékša mesta.

Na Balkáni je fajnšček. Zavezniki vogledi hodijo pri balkánskih državaj, da pa lekaj vsepovsod košarico dobijo. Posebno *Bulgárija* se njim povidlo, njene lepe oči so je vse zmešale, pa močno nagovárjajo srbe na z *Macedonijov* zapitke pláčajo, da pa srbi nečejo zdajgostuvanja slúžiti. Zadosta so se vosplesali.

Dom i svet.

Trononaslednik v Budapešti. Vogrsko držanje je vsigdár z lübéznostjov pa z veséljom čakalo k sebi králesko rodbino ino v rázličnih formaj skázalo svojo vdánost. Zdaj je znova priliko melo z navdúšenostjov obzeti svojega Trononaslednika i njegovo ženo. Aug. 7.-ga sta prišla Károl Ferenc Jožef nadvojvoda i njegova žena Zita nadvojvodica v Budapešt, gde sta se celi tjeden zdržávala.

Na kolodvori so jiva brez vse slovesnosti čakali, ár sta samá tak želela. Tüodnet sta se v králeski grád odpelala, pred šterim so stanovnici Budapešta pa vojska v slovesnoj manifestáciji naznanili svojo vdánost med krasnim razsvetlenjom. Bárczy Števan pörgarmešter je pozdravo tü prihodnoga vogrskoga vládara, ki se prijazno zahávalo za slovesnost v vogrskom jeziki.

Ove dni je králeski gost pohodil rázlične nastávbe, štere so v službi bojne.

Več bolnišnic obiskao s svojimi ženov, gde sta natančno vse spreglednola ino si prijazno pogovárjala z náčimi.

Posebno zanimivo je bilo, gda je trononaslednik aug. 12.-ga pogledno v Pešti stojéčo vojsko na „Rákos“ poli. Tü je vsakoga vojáka, ki je že kakše odlikovánje dobo k sebi pozvao, pa z vsakim posebi gučao. Té pogovor je blüzi $\frac{3}{4}$ vore trpo. Ovim je pa té čas v trávi ležati velo. Prijáznost pa prostost mládoga trononaslednika pa njegove záležené je pridobila vsa srca pa nozkaljeno navdúšenost pobudila v vogrskom národi. Augusta 11.-ga sta pohodila Vogrskoga Hercegprimáša v Esztergom, gde so jiva z velkov slovesnostjov sprijali. Domo sta se na ladij pelala po Dunaji dol, štere krasne poti sta se ne mogla naveličati.

Novi štük (top). Znájdba ednoga dühovnika je tá nova škér, štera, kak pripovidávlo, z grozniim uspehom zaprávila neprijátla. Dr. Vezér Ladislav se zové dühovnik pa je ravniteo ednoga závoda v Kolozsvári.

Té novi štük se jáko povido vojski, ár si za volo mále žmécave jako lejko ž njím dene. Celi komaj 15—20 kil vága. Cev je samo eden meter duga. Sést lüdi ga lejko kamaštéč správi. Eden ranjeni voják pripovidávle od njega, ki je na taljánskom bojišči bio. Ednok je prej vido ka nikšo cev nešéjo mimo njega, pa ne znao zarazmiti, ka to je. Sledkar je te zvedo ka to novi štük. Nasledke strlája je nemo- goče popisati. Séstkrát sostrelili z tem štükom na edno postojánko pa so jo celo razdrli pa v njoj bodoče zakopali. Samo faláčke so najšli z taljánskih vojákov, tak so raznešeni bili. Gда stük zmršijo te poči, brezi toga ka bi se zosvetilo, ali kadilo. To je pa dosta vredno, ár neprijáteo stem duže ne zvedi za mesto, odket strelajo na njega.

Leopold bavarski vojvoda. Leopold bavarski vojvoda je vzéo rusi Varšavo. Njegovi šeregi so predrli tü rususko linijo. Leopold je eden z med teh nájstarších pa nájbole vučenih nemških vojvodov. Rojen je l. 1846. v Müncheni, tak ka je že 69 let star. Kak dvajsti let star je že v boji bio pri Königgrätz. V letaj 1870—71. se v francuskem boji vojüvao, gde je tudi rano dobo. Leta 1873.-ga se oženo. Za ženo si vžeo hčér našega kralá, Gizello. Stoga zákona se narodila nad vojvodica, Augusta, štera je k vnuki nadvojvode, Jožef nádora šla za ženo. Tak je varšavški zmagováiac v bližánjem rodi z vogrskov králeskov rodovinov.

Iz pisem naših vojákov.

Suzé točijo pri čtenji Novin i Lista Marijinoga. »Z srčním pozdravlenjom se njim zahvalim kak čtevec njuvih Novin i Marijinoga lista, na dári, štero- roga so mi poslali. Trno me razveselilo z velikim veseljom i z *suznatni mi očini* od velikoga veselja sem čeo njuve lube reči. Moji slovenski pajdašje, sami stári vojáki, so tudi trno veseli, kda njim delim novine maternoga jezika. Dosta druge vere pajdášov mam, tei tudi komaj čákajo na njé i zmérom zvedávajo, kda je páli dobim.« (Jug Jánoš, črnovojnik z 18.-ga domobranskoga polka z doma z Gederovec.)

Kak pét bratov. „Nás je bilo pét dobríh pajdášov: Novak Jožef z Sta-

netinec, (že je pokojni) Peseli Peter z Kobilja (ranjeni v roko) Pergar Jürij od Maridovréta (premino,) i Mertik Martin z Brezovice, šteri ešče se bojije, jaz pa v odpočilišči se nahajam. Mi vsaki iz svojega krája smo, bili na eden drügoga, kak práva brátja. Jaz na sredi, ovi pa okoli méne. Jaz sem čteo knigo od moke kristušove, ovi so me pa poslušali, jaz sem molo naprej, ovi pa za menov. Drügi so nas gledali pa so si gučali, *to so si znám práva brátja*, da se tak lübijo i vsi majotisti, kaj eden má.“ (Šernek Janoš v odpočilišči v Persenbergi na Nižjein Austrijskom.)

Kaj je krepí? „Mi slovenski vojáki se vam lepo zahvalimo na vašoj plemenitosti, ka nam pošilate Novine i Marijine Liste. *Tidva nas krepita*, ka lehko prenašamo táborské težave i veselo trpimo teškoče pa smo pri pravljenju smrt gorvzeti za našo domovino.“ (Szegeri Stefan domobranec v 18. pešpolki, zdoma z Pertoče.)

Cmárijo ruse. Iz bojnega pola njim pošlem presrčen pozdrav, želem njim vse dobro; hvála Gospodnomi Bogi ešče sam v najbolšom zdrávji i se dobro čütim samo to; da se ne morem konca včakati toj nesrečnoj bojni. Novine rédno dobim, pa se njim preveč veselim, na veliko tolažbo so mi, pa od bojne tüdi rédno píšejo. Od juniuša 22.-ga mao skoro drügo ne mamo posla kak to, da kak bojnec právi: *Neprijátele cmárimo*. Komaj za njim pridemo i si poiščemo bolšo mesto za strelni járek i kak nás zapázi da smo njemi zapetami že se pobere i ide dale. Tákša je zdaj bojna. (Dravec Aloiz domobranec 18. pešpolka.)

Vojáki teško čákajo Novine. „Vsi komaj čákamo Novine, kda pridejo, da bi je naednok radi vsi čteli.“ (Kolenko Štefan, domobranec v 20. pešpolki, z doma z G. Bistrice.)

Kak piščanci okoli kvočke. „Novine sem v roke dobo. Vsi se njim jako veselijo. Kda so prišle, so okoli mene stopili, kak *piščanci okoli kvočke*.“ (Žalig Anton z Črensovec, domobranec v 20. pešpolki.)

Najnoveše.

Kowno, edna iz najmočnejših ruskih trdnjav je v sredo noč tüdi spadnola. Nemci so jo osvojili, či bi da so russi s vsov močjov proti stanoli. Še je nej znano, keliko rusov je zgableni. Ali grozovito strelitve i najmenje 400 štukov so nemci vnojili. Zdaj že hitro na ove trdnjave red pride.

Glási.

Nabor 42—50 letnih moškov v sobočkoj okroglini de v sledéčem rédi: Gornja-Lendava, Cankova sept. 18.-ga; Prosenjakovci sept. 19.-ga i Sv. Sebeščán, Bodonci sept. 20.-ga; Križovci, Martjánici sept. 21.-ga; Fokovci sept. 22.-ga; Pertoče, Sobota sept. 23.-ga; Sobota, Rogašovci sept. 24.-ga; Púconci, pa zvünešuje vesnice sobočke notariušije sept. 25. Tišina sept. 27.-ga. Nedila (Gornji Petrovci) sept. 28.-ga.

V monošterskoj krajini: Slovenska vés sept. 27.-ga; Gornji-Sinik sept. 28.-ga; Stevanovci sept. 30.-ga. Monošter okt. 2.-ga pa 4.-ga.

Mro je v Galiciji Horváth Števan stolar v ážijskoj koleri. Pokojni je rojeni v Beltinci stanüvao pa na Melinci. Žaluje za njim stára mati pa mláda devica z mládim detetom.

Zguba naših neprijátlov. Sovrázne vláde so dozdaj v zavzetnikaj sledéče zgube mele: Rusi: 1,518.000; Francusje: 268.000; Srbi: 50.000; Belgijci: 40.000; Angleži: 24.000; vse vklüp: 1,900.000.

Bjelik táborski püšpek je zbetěžao. Kráo je večkrát spitávao, kak se čuti betežnik. Kak pišejo se betežen dühovni pastér naše vojske žebole čuti.

Vino Hindenburgi. Meršich posestnik od Šoprona je 40 kánt leta 1868.-ga prešanoga vina poslao Hindenburg generali. Vino je na küsečkoj postáji dáo na železnico.

Amerikánski kardinálje za mír. Trijé amerikánski kardinálje novo gibanje začinjajo za mír. Pridružo senjim tüdi eden hollandski püšpek v tom deli, a Sv. Oča je tüdi pomága. Njihov namen je na Švicarskom edno mirilno správišče vklupozvati.

Oropani brzovlák. V Ameríki se zgodilo, kak vsako nénavadno delo. Štirje roparje so se skrili na ednom brzovláki, pa gda je té vó na püščávo prišeo te so ga stavili pa žnjega 200 jezér dolárov odnesli. Za roparami so vnogo oražnikov poslali, ali dozdaj so je šče ne zasledili.

Hči románskoga poslanika v Parísi se je strila. Zrok samomora je prej to, ka je mati ne privolila v ženitev svoje hčeri.

Törjansko proščenje. Stárodávna törjanska cérkev je, Maria za podlogom je proščenje mela preminočo nedelo. Vélico mešo je Hauko Jožef čerensovski kaplán slüžo, predgao pa v. č. g. Čáčič Jožef čerensovski plivánuš. Na té dén je tüdi v gornjoj Lendavi bilo proščenje.

V Dokležovji je pa na Števan Královo bilo proščenje, na drügi dén pa velko senje.

Kača v peči. V Kuršenčih pri Tivadar Janoši, kda je ženska podžala, da bi svinjam skühala, je edna kača z šibja bežala vün i je v peči vse koti gor vdárila. Prestrašena ženska je mlatce zvala na pomoč. Na pragu jo je te eden moški bujo.

Ki zemelsko hválo isčejo. Niki Gumilički maulašje se v to potekujejo, ka je v Novinaj ne po imeni bilo povédano, kelko so oni na ranjence vklüp nabrali; i svoje káčje jezike vtegýjego na ceimeštra, šteri so dáre nabirali, i na gospon kaplána, šteri so dáre nam prekdáli. Na, či so oni za svoje dáre zemelsko hválo iskali, to njim lehko dámo. Mí smo v Novinaj objávili, ka so törníški fárniki (zvün Lipe, štere dáre smo posebi objávili) po gospon kapláni 745 koron poslali notri za ranjence. V tój šumi so gumilički dári tüdi notri sklenjeni. Ali s tem so imenovaní gumilički širokovüstaše ne zadovolni i niti se nemrejo včakati, dokeč v Marijinom Listi vsakoga darovnika po imeni objávimo: záto zdaj eti zapišemo, ka so gospon kaplan od Gumiličancov 245 koron poslali notri. Tak je v Gumilicaj najvékša šuma nabrána vklüp, darüvali so pa tam li najmenje, ar so zemelsko hválo iskalí. Ovo, zdaj smo njim dali zemelsko hválo i stem „so dobili svoj nájem.“ Či je pa komi žao za njegov dár, naj se k nam potrudi, i nazaj njemi ga dámo; ar takši nedobrovolni dári ranjencem tak ne bi prinesli blagoslova. Pa te tei imeniti darovníki ešče ednok v Novine pridejo kak tí prvi, šteri so svoj dár od ranjencov nazaj zéli. To de njim pa znankar zadosta velika zemelska dika!

Slovo. En desetnik z Petáne S. I. B. M. za slovo to prosi svojo mater, naj ne jočejo za njega, nego molijo, naj bodo ponosni, če on v svojoj vernosti do krala i domovine na bojišči, na štero se zdaj že tretjič poda smrt gor primle.

To će se zgodi.

Me, krugla mori

Včasi si zbrisite

Oči zam' rosnote

Moja dobra mati.

Navuk za tretji red bo augusta 29.-ga v Črensovcih popoldně ob 3.

Od naših vojákov. Vlovljenih so od russov: Honec Marko z Žižkov, Rós Martin z Črensovec, Törnar Martin z Črensovec, Supi Jožef od Sv. Sebeščana.

Ranjeni so: Slavic Matjaš z Belbinec, Nemec Matjaš z Filovec, Šumen Stefan z Bogojine, Ritlop Ivan z Hotize, Žižek Stefan z Črensoveč. Obetežo je: Prša Stefan z Žižkov.

Mrtev je Ferko Ferenc z Slaveč. Vse zrocimo v Presv. Srce Jezušov!

Na delanezmožne vojáke je v dolenskoj cerkvi daruvano 155 K 50 fil.

Boleče so kureče oči, zato je prava dobrota, či je odpravimo. Človek si je pa ne sme odpravljati z nožom, zato ka njemi to zna začemeriti krv, nego je odpravimo lejko pa hitro z vrastvom, štero se zove Fellerov flajšter za kureče oči, pa štero vrastvo stane 1 pa 2 koroni. Na jezere potnikov, žandarov, pismenosov je prepriča kak najbolše vrastvo. — Ne bomo čutili bolečine ne trganja v glavi, či bomo rabili Fellerov migrenštift, šteri hladni pa vtišuje bolečine, pa vō z vōre dobro deluje. Stane samo 1 korono. — Za oči prepričamo krepčajoče pa bolečine vtišajoče vrastvo, štero se zove Fellerova voda za oči. Glažek stane samo 1 korono. Pravo se dobri samo pri lekarnari E. V. Feller, Stubica, centrala št. 146. (Županje Zagrebska).

Kolera.

Vsaki človek je mislo, ka či nikaj drugo ne, kolera pa ja konec včini boji. pride toplo vreme, pa se tak razširi, ka do lüdjé kapali, kak v jesén listje. Pa naj vsi lüdjé spomerjéjo od kolere, te se naj bije Nikolajevič vojvoda, či de se meo skem. To je tak očivesno delo, pa tak razmulivo, ka proti tomu ja nišče nemre modrūvati. Pa nišče tudi ne bi márao za kolero, či bi ona samo ruse brála. Ve jih je tak preveč. Pét jih je, gde znás samo eden. Samo ka je kolera po svojih poslanikaj naznánje dala vsem národom, ka či ona ednak boj začne, te nede poznala nepristránstva. Ona de vsakom neprijáteo, pa se ne pogodi znikim, či njoj rávno što celi Balkán obeča. Gda so to národje zvedili, te so se pogodili, ka do se vsi proti njoj vojüvali.

Po ednoletnom boji že vsaki more znati, ka neprijátla tak náj leži zbije, či naprej vse dobro pozvedi, gde se zdržávle. Dnes dén se nemre boj pelati brezi špionerov, záto so proti koleri tudi náprvle špionere poslali, šteri so nas-kori stem glásom prišli nazáj, ka se kolera navékše v járke správila, kak rusi, pa dokeš je tam odnet vōne správimo, do tečas nede mira.

(Dale.)

Pošta.

Ružič Stahovci. Sini sem poslao Novine i Liste, vse je pa nazaj prišlo. Ne je v tabori i ne v bolnišnici. Dajte mi glas, kam je naj pošljem za njim? **Perhoč D. M. Srdiče.** Enkrat sem vam že poslao Novine, pa so nazaj prišlo z opazkov, da vas ne poznajo tam. Zdaj je znova dobite. **Mančec Ivan. Mostar.**

Nikaj nej, samo če kaj morete z dobre vole. Liste dobite. **Tivadar Štefana žena. Črensovci.** Mož je aprila 1-ga premišlo. Brščas je vlovljen. **Silvnyek Ferenc Sebeborci.** Dajte glás: 1) je meo Barbarič šaržo? 2) keliko taborsko pošto je meo? 3) na šterom bojišči je bio zadnjikrat? 4) kda je pisao zadnjikrat? **Horvat Ignaca žena. Gančani.** Odgovori 1) je meo mož kakšo šaržo? 2) kde i kda je rojen? 3) na šterom bojišči je bio zadnjikrat? 4) kaj si zvedila od njega? **Emberšič Marija. G. Sinik.** 1) Je meo sin šarža? 2) keliko taborska posta je meo? 3) na šterom bojišči je bio zadnjikrat? 4) kda je pisao zadnjikrat? 5) Kaj ste zvedili od njega? Odgovorte. **Škapper Ana. G. Sinik** 1) Ze mož meo šaržo? 2) Kde je rojen? 3) taborska pošta keljka? 4) Na šterom bojišči je bio zadnjikrat? 5) Kda je pisao zadnjikrat? **Naznanite. Kornheizl Julia. G. Slaveči.** 1) Kde je rojen mož? 2) Keliko taborsko pošto je meo? 3) Kda je pisao zadnjikrat? 4) Kaj ste zvedili od njega? Odpišite mi. **Vogrinčič L. Cankova.** Od Pavlinjek K. ste mi nikaj nej naznanili, samo naj ga iščem. Tak ne ide. Poglednite aug. 1. Novine. — Od Mencigara, Gumilara, Barbareča i Žilaveca pa 1) šaržo, 2) taborsko pošto, 3) na šterom bojišči so bili zadnjikrat, 4) Kda so pisali zadnjikrat, 5) kaj se je zvedilo od njih — mi naznanite. **Fartek Fer. Martinje.** Dajte glás 1) kakšo šaržo je meo sin? 2) keliko taborsko pošto? 3) Kakši glas je prišo od njega z bojišča od pajdásov? **Korošec J. Rihtaroviči.** 1) Kde je rojen Korpič? 2) je meo

šaržo (zvezdo) i kakšo? 3) v kelkoj stotniji (század, kompanija) je služo? 4) Keliko taborsko pošto je meo? 5) na šterom bojišči je bio zadnjikrat? 6) Kda je pisao zadnjikrat? 7) Kakši glas je prišo od njega? Na vsako pitanje dajte odgovor prle se ne more iskati gor. **Sabo B. G. Slaveči.** 1) Je meo sin šaržo? 2) V kelkoj stotni ji je služo? 3) keliko taborsko pošto je meo? 4) na šterom bojišči je bio zadnjikrat? 5) Kakši glas ste zvedili od njega? **Hajdinják Marija. Slaveči.** 1) Je mož meo šaržo? 2) Kde i šteroga leta je rojen? 3) na šterom bojišči je bio zadnjikrat? 4) Kda je pisao zadnjič? 5) Kaj ste zvedili od njega?

Novák Janoš. Tešanovci. Tisti, ki je od vašega brata glás dao, je eden jako pošteni mož, ki je ž njim na bojišči vküp bio. Ka je premio, to teliko pomeni, da je od svoje stotni je odev daro i ne vojo zanjega. Navadno so takši zgrabljeni.

Nemec Miháj 23/I. hadt. Zlj. táborska pošta 63. Poleg dužno sti nikaj, samo če kaj prevüpate po mogočnosti daruvati na naš dober tisk. Naslov ostalih v Galiciji i presljenih na taljansko bojišče mi dajte, da za oboje bom mogeo poslati čitevo. **Ferko Ferenc žena. Slaveči.** Ferko Ferenc, ki je služo v 83. pešpolki v 7. stotniji, je l. 1914. nov. 18. ga junaško smrt pretrpo pri Szulosowi. Jezušovo Sree bodi njemi smiljeno. **Sakovič Ivan. Zenkovci.** Peneze na novine sam dobo. Bog plati. — Marijin list ova ženska pri Gomboši more iskati vsikdar.

Nekelko pravoga džündza

z zakladnice živilske modrosti naj bo tū zapisana v navuk čitatelom. • Dobro jesti, je telko, kak pozabiti žalost. Pokvarjeno jajce kašo pokvari. • Istinski naj bo tvoj guč, čista naj ti bo pitvina, pa se ogihli sirovoga djanja. • Zmerost drži v jeli pa v pili, te dosegneš visoko starost v dobrom zdravju. • Dosta tudi z dobraga naškodi, • Ne živemo v tistoga, ka prebravimo. • Jelo, pilo da življenja moč, nemaren človek, šteroga želodec je nej dober. • Či jela nemreš prenašati, je „Elsa-kruglica“ najbolše vrastvo. • Vsa vnoga dobra živilska pravila to včjo, ka ki še živeti, naj ma vsigdar skrb na dober tek pa na prebravo. • Samo tisti, ki dobr prebravljajo, se lejko veselijo vsikdar zdravimi čivlenji. • Slabo prebravljanje dela človeka pobitoga nevolnoga pa čemerastoga. • Či je slabo prebrav-

lanje, je Fellerova rebarbarska „Elsa-kruglica“ najbolše vrastvo. • Krepi želodec pa odpira čревa. • Fellerove „Elsa-kruglice“ so najzanesivejši čuvarje rednoga prebravljanja. Či v šalodci, v črevi nastopijo motenja, napravi to vrastvo red. • Napravi prostoto, či nastane napota. Budi tek, pospeši drebavlanje, vtiša krče, v red spravi odvajanje pa poleg tega tudi čisti krv. • Čuva občutljiva prebravila proti vsakomu motenju. • Dobro služi pri zaprtji črev pa obrani tudi pred debelščov. • Preverili smo se, ka nema nikših škodlivih postranskih posledic. • Prave „Elsa-kruglice“ so jako po ceni. • V pravoj kakovosti je pošila E. V. Feller, lekarnar, Stubica, Centrala 146. (ž. Zagreb.) 6 škatulic franko 4 korone 40 fill.

Kt smo skušali še prepričamo Fellerov „Elsa-Fluid“, kak preskušeno domače vrastvo, pri reumi, protini, neuralgičnih bolečinaj, pri glavoboli, pri obražnih i telovnih bolečinaj, pri zamuknjenosti, pri prisnih i gutnih bolečinaj, od prehlajenja i prepriha dobljenih betegaj, za dobljenle zdravoga spanja, za krepčanje živcov, pa za ohranjenje zdravja. 12 malih ali 6 vekših ali 2 špecialnih glažkov stane 6 koron franko. 36 malih ali 18 vekših ali 6 špecialnih glažkov stane 15 koron 40 fil. — Ogiblmo se da od ponarejeno ga vrastva, pa vse neročimo samo pri lekarnari E. V. Feller, Stubica, Centrala 146. (ž. Zagreb.)